

Język polski kl. VI B 08.06 – 12.06.2020 r.

Moi Drodzy!

W tym tygodniu kontynuujemy literacką podróż poświecie „nie licząc godzin i lat”, jak mówi podmiot liryczny w wierszu Agnieszki Frączek.

A więc ruszajmy w drogę!

Temat nr 1. Świat przedstawiony we fragmencie utworu Juliusza Verne'a „W 80 dni dookoła świata”.

Zad. 1 Przybliżmy sobie postać J. Verne'a.

Juliusz Verne (1828 – 1905) - francuski pisarz, dramaturg i działacz społeczny. Powszechnie uważany za jednego z protoplastów fantastyki naukowej, autor kilkudziesięciu powieści. Pisał powieści podróżnicze i fantastycznonaukowe oraz historyczne, geograficzne, kryminalne, a także sztuki teatralne i wiersze.

Najczęściej czytane powieści J. Verne'a:

- *Cudowna wyspa*
- *Dwadzieścia tysięcy mil podmorskiej żeglugi*
- *Dzieci kapitana Granta*
- *Jangada, czyli 800 mil na falach Amazonki*
- *Michał Strogow lub Kurier carski*
- *Pięć tygodni w balonie*
- *Piętnastoletni kapitan*
- *Podróż do wnętrza Ziemi*
- *Szkoła Robinsonów*
- *Świat do góry nogami*
- *Tajemnicza wyspa*
- *W 80 dni dookoła świata (1872)*
- *Wąż morski*

Zad. 2 Wymień tytuły przeczytanych przez siebie powieści tego autora.

.....
.....

Zad. 3 Przeczytaj fragment powieści zamieszczony w podręczniku - str. 312 – 316.

Zad. 4 Zapamiętaj, że utwór J. Verne'a jest powieścią podróżniczo – przygodową.

Powieść podróżniczo przygodowa – jedna z głównych odmian gatunkowych powieści XVIII wieku, wywodząca się pierwotnie z opisów, dzienników podróży i pamiętników.

Fabulę powieści przygodowej stanowią przede wszystkim zdarzenia rozgrywające się w czasie podróży do nieznanych, często egzotycznych krain. Ich celem zaś jest dostarczenie odbiorcy rozrywki oraz przekazanie stosownej światopoglądowej nauki moralnej, a nawet dydaktycznej i edukacyjnej.

Klasykami powieści przygodowej są m.in. Karol May, James Cooper, James Curwood czy Juliusz Verne.

W Polsce znana przede wszystkim z powieści *W pustyni i w puszczy* (1911) Henryka Sienkiewicza.

*W 80 dni dookoła świata to **powieść podróżniczo-przygodowa**, o czym świadczą następujące cechy:

- akcja powieści toczy się w podróży, niezwykle jest to, że bohaterowie pokonują duże odległości bardzo szybko, jak na czasy, w których żyją, a czasem sięgają po nietypowe środki lokomocji, jak np. słoń, łódź-sanie;
- spotykają ich niezwykle przygody - ratują panią Audę z rąk religijnych fanatyków; ściga ich detektyw Fix, który stara się im przeszkodzić w osiągnięciu celu; dwa razy zostają aresztowani, do aresztu trafia Fogg - ze wszystkich opresji wychodzą jednak obronną ręką;
- często następują niezwykle zwroty akcji, co zwiększa emocje u czytelnika, np. dwukrotnie gubi się lokaj pana Fogg, bohaterowie źle obliczają czas i wydaje im się, że się spóźnili, a tymczasem docierają do Londynu przed czasem i pan Fogg wygrywa zakład.
- bohaterowie powieści to ludzie gotowi na duże ryzyko, żądni przygód, potrafiący radzić sobie w trudnych sytuacjach.

Zad. 5 Uzupełnij tabelkę.

Czas	2.10.1872 – 21.12.1872 , godz. 8.45
Miejsce	Miejscem akcji są trzy kontynenty – Europa, Azja i Ameryka Północna, a także oceany – Pacyfik, Atlantyk i Ocean Indyjski.
Bohaterowie	
Wydarzenia	Podróż rozpoczyna się w Londynie stolicy Anglii, gdzie odwiedzamy mieszkanie Fogg przy Saville Row w Burlington Gardens oraz siedzibę klubu „Reforma”. Z Londynu Fogg udał się do Paryża, stamtąd do Turynu przez Mont Cenis, a następnie do Brindisi, gdzie zaokrętował się na parostatku „Mongolia”. Z Suez do podróżnicy płyną na „Mongolii” do Bombaju. Udają się koleją do Kalkuty. Na parowcu „Rangun” udali się przez Singapur do Hongkongu. W Ameryce Północnej podróżnicy przesiedli się na Drogę Żelazną Pacyfiku - kolej przebiegającą przez całe Stany Zjednoczone (od San Francisco, przez Ogden i Omaha do Nowego Jorku). W porcie nad rzeką Hudson Fogg wynajął miejsca na płynącej do Bordeaux „Henriecie”.

	20 grudnia dostrzeżono brzegi Irlandii. Fogg postanowił dostać się do Londynu tak, jak docierała tam poczta. 21 grudnia przed dwunastą dotarł do liverpoolskiego portu, w którym został aresztowany przez Fixa. Po uwolnieniu o godzinie trzeciej pan Fogg wynajął pociąg specjalny i ruszył w stronę Londynu.
--	--

Zad. 6 Co znaczy nazwisko lokaja pana Fogg, *Jan Obieżyświat*? Od jakich wyrazów pochodzi?

Obieżyświat – ten, kto

Znaczenie:

Zad. 7 Podaj synonimy do wyrazu *obieżyświat*.

Synonimy – to wyrazy bliskoznaczne, np. dom, chata, mieszkanie... itd.

obieżyświat -

.....

Praca domowa

Podaj antonim do wyrazu *obieżyświat* i wyjaśnij jego znaczenie.

Antonimy – to wyrazy przeciwstawne, o odwrotnym znaczeniu, np. mądry – głupi.

obieżyświat –

znaczenie wyrazu -

Temat nr 2. Układamy szczegółowy plan wydarzeń z fragmentu powieści J. Verne'a pt. „W 80 dni dookoła świata”.

Zad. 1 Przypomnij rodzaje planów wydarzeń.

Wyróżniamy dwa rodzaje planów wydarzeń:

a).

b).

Zad. 2 W jakiej formie wypowiedzeń powinien być redagowany plan wydarzeń?

Plan wydarzeń może mieć formę:

a).

b).

Zad. 3 Przeczytaj ramowy plan wydarzeń z powieści „W 80 dni dookoła świata”.

1. Przedstawienie postaci pana Filasa Fogg - dżentelmena z klasą
2. Zatrudnienie służącego, Jan Obieżyświata;
3. Zakład pana Fogg w Klubie „Reforma”(objazd świata w 80 dni).
4. 2 października - wyjazd Fogg i jego lokaja z Londynu.

Europa

1. 3 października - pobyt w Paryżu,
2. 4 października - przejazd przez Turyn,
3. 5 października - pobyt w Brindisi, wejście na pokład parowca „Mongolia” płynącego do Suez.
4. Posądzenie pana Fogga o kradzież pieniędzy z banku w Londynie.
5. Pościg za złodziejem -detektyw Fix

Afryka

1. Detektyw Fix w roli obserwatora Fogga i jego lokaja w Suezie.
2. Wtajemniczenie detektywa Fixa w zamiary swojego pana przez gadatliwego Obieżyświata.
3. Odpłynięcie do Bombaju na pokładzie parowca „Mongolia” pana Fogga, jego lokaja i Fixa.

Azja

1. Podróż przez Indie: pociągiem i na słoniu; uratowanie pani Audy.
2. Oskarżenie lokaja i pan Fogga przed sądem o zbezczeszczenie indyjskiej świątyni.
3. Opuszczenie więzienia za kaucją.
4. Nieudane zabiegi Fixa, by lokaj zdradził swego pana.
5. Lokaj upija się, a przez to pan Fogg i Auda spóźniają się na statek „Carnatic”.
6. Służący Fogga płynie na „Carnaticu” do Japonii, a w ślad zanim podążają Fogg i Auda na „Tancaderze”.
7. Spotkanie podróżników w Jokohamie.
8. Rejs do San Francisco.

Ameryka

1. Kłótnia z panem Proctorem.
2. Bizony przeszkodą w podróży pociągiem.
3. Słuchanie kazania mormońskiego misjonarza przez lokaja.
4. Ponowne spotkanie Fogga z Proctorem i decyzja o pojedynku.
5. Napad Indian na pociąg - dzielna walka podróżnych.
6. Zniknięcie lokaja i uratowanie go z rąk Indian przez pana Fogga.
7. Spóźniona o 20 godzin podróż do Liverpoolu.

Europa

1. Aresztowanie Fogga w Liverpoolu pod zarzutem kradzieży w banku.
2. Wiadomość o aresztowaniu prawdziwego przestępcy - uwolnienie Fogga.
3. Przybycie podróżnika do Londynu z pięciominutowym opóźnieniem - świadomość przegrania zakładu.
4. Wyznanie sobie miłości (Fogg i Auda).
5. Wygranie zakładu dzięki pomyłce w obliczeniach czasu podróży odkrytej przez Jana Obieżyświata.
6. Wielki triumf pana Fogga.

Praca domowa

Ułóż szczegółowy plan wydarzeń z poznanego fragmentu powieści.

Plan wydarzeń

a).

b).

Temat nr 3. Redagujemy charakterystykę pana Filasa Fogga lub Jana Obieżyświata.

*** Przypomnijmy sobie kompozycję charakterystyki postaci.**

1. Przedstawienie postaci

- imię i nazwisko
- wiek, miejsce zamieszkania
- wykształcenie

2. Opis wyglądu

- budowa, kolor oczu, włosów itp.
- sposób poruszania się, mówienia
- **sposób** ubierania się

3. Cechy charakteru

- sposób zachowywania się w różnych sytuacjach, ogólne cechy charakteru
- usposobienie
- ambicje, cele na przyszłość
- zainteresowania
- wady, zalety
- poglądy, wierzenia

4. Opinia innych o postaci

5. Moja ocena postaci

- podsumowanie postaci
- osobisty stosunek do postaci

Praca domowa

Która z postaci wymienionych w temacie lekcji charakterologicznie jest ci bliższa i dlaczego?

Uzasadnij swoją wypowiedź, wymieniając także cechy charakteru.

.....

.....

Temat nr 4. Pisownia godzin i dat.

Warto wiedzieć, jak zapisać, aby nie zrobić błędu.

Elementy daty możemy zapisać na kilka sposobów:

1. za pomocą słów - osiemnastego maja
2. za pomocą cyfr i słów - 18 maja
3. wyłącznie za pomocą cyfr - 18.05 lub 18 V

Pamiętajmy:

1. W zapisie słownym nazw miesięcy należy używać rzeczownika w dopełniaczu, np.

26 **czerwca** (a nie: 26 czerwiec)

2. W zapisie dat zachowujemy poprawną kolejność składników: dzień, miesiąc, rok.

3. Jeżeli zapis składa się wyłącznie z cyfr arabskich, przed liczbami oznaczającymi pierwsze dziewięć miesięcy roku należy umieścić zero, np. **01.06.2020**, **26.06.2020**

4. W pismach oficjalnych, urzędowych w zapisie za pomocą cyfr arabskich na początku obowiązkowo umieszczamy zero, np. **03. 09. 2020**

5. w innych pismach, prywatnych możemy zapisać bez zera na początku, np. 2.10.2020

Kiedy należy postawić kropkę? Kiedy kropki nie stawiać?

- W zapisie daty cyframi arabskimi pomiędzy składnikami daty stawiamy kropkę
np. 10.11. 2000 (na końcu kropki nie stawiamy, chyba że jest to koniec zdania)
- Jeżeli dzień i rok zapisujemy cyframi arabskimi, natomiast miesiąc cyfrą rzymską – kropki nie stawiamy, np. 23 XI 2019
- Na końcu daty często dopisuje się skrót *r.*, który powinien być oddzielony od niej spacją, a po nim trzeba postawić kropkę, np. 10.06.2020 *r.*
- Można również użyć pełnej formy wyrazu: *roku*.

Ćw. **Podkreśl prawidłowy zapis daty:**

- **11.11.2011**

- 11 11 2011

- 11. XI. 2011,

- 11.XI 2011

- 11. grudnia 2011

- 11 grudnia 2011

***Jak zapisujemy godziny?**

Jest kilka sposobów zapisywania godzin:

a) liczbowy z kropką, np. 10.00, 15.08,

b) liczbowy z dwukropkiem, np. 10:00, 15:08,

c) liczbowym z liczbą oznaczającą minuty na górze, np. 10⁰⁰,15⁰⁸,

d) liczbowym z podkreśloną liczbą oznaczającą minuty, np. 10⁰⁰,15⁰⁸,

e) słownym, np. *dziesiąta, piętnasta, dwunasta trzydzieści*,

Ciekawostka

W ostatnich latach rzadko używa się określenia *kwadrans*. Kiedyś było popularne, np.

18.15 - kwadrans po osiemnastej

07.45 – za kwadrans ósma

Praca domowa

Zapisz datę swoich urodzin:

- za pomocą słów -

- za pomocą cyfr i słów -

- za pomocą cyfr -

Kochani!

Życzę Wam miłego i bezpiecznego odpoczynku w czasie długiego weekendu.

Krystyna Fajfer